

ABC SKAVTSTVO ZA DUHOVNIKE

»Skavt si šteje v čast, da si pridobi zaupanje«: Lisica je učila Malega princa naj prihaja, če je le mogoče, vedno ob isti uri in vsakič naj sede malo bliže. Med skavti in Cerkvijo, med stegom in duhovnikom je možno sodelovanje, kadar si med seboj pridobimo zaupanje. Zaupanje si pridobiš z navzočnostjo, ki je nevsiljiva in se počasi približuje in vstopa. Z Gregorčičem bi rekel, da je človek sveta zemlja, z Mojzesom pa, da je treba vstopati bos in brez orožja.

1. Bodi navzoč! To je najtežje, ker imaš občutek nekoristnosti, ker ne veš kam bo šlo, ker nimaš časa takrat, ko te mladi potrebujejo. Ker si preveč vzgojen za maševanje in učenje in ne znaš biti zakramentalno navzoč.
2. Dovolj mladim, da te kaj naučijo. Ne izmikaj se telovadbi, pohodnom, kuhanju in pomivanju.
3. Mladi niso brez napak, tudi duhovniki nismo brez napak. Skupno nam je to, da bi vsi radi bili dobri. Svetost pa je povezana z odpuščanjem.
4. Ne boj se. Skavtstvo je zelo preprosto. Prav zato je nekaj nadzemeljskega. Logika je zelo preprosta. Preden kaj narediš pri skavtih, se vprašajte skupaj: Kje smo? V dreku. Kam bi radi prišli? Na sonce. Kako bomo tja prišli? Z lestvijo. Kdo bo kaj prispeval za izgradnjo te lestve? Jaz dam vrstico, drugi bodo dali kline in letve, znanje vozlov, vsak nekaj in potem, ko bomo vse skupaj smiselno povezali, bomo šli čez. Ko naredimo korak proti cilju, ga preverimo in potem praznujemo. Tudi praznovanje napredka je skupna zadeva. (Vsak, ki bere to primero bo rekel, pa saj to je logično. Vendar duhovniki ne delamo tako. Duhovniki ne vprašamo še drugih voditeljev kje smo, ker menimo, da to že vemo. Potem kritiziramo drek in ga analiziramo, namesto da bi si zaželeli ven. Postanemo cinični in ideologiziramo o soncu, o poti tja pa ne pomislimo. Če že, se najde kakšen norec med duhovniki, ki sam zgradi lestev, spleza čez in se čudi, da mu drugi ne sledijo in tam čez na soncu je potem sam in zagrenjen, spet v dreku. Preprostost skavtstva je v tem, da si prizadevamo biti srečni, se pravi srečo deliti z drugimi.)
5. Duhovni asistent je asistent in ne voditelj. Morda boljši izraz je Cerkveni asistent. Tisti, ki asistira v povezavi med skavti in Cerkvijo, med stegom in župnijami, iz katerih prihajajo skavti. Ta povezava je vedno težka, a je skrb duhovnikov. Tudi med duhovniki si je včasih težko pridobiti zaupanje. Velikokrat si neuspešen.
6. Duhovni asistent je običajno tudi najstarejši član stega. Pričakovati je, da bo tudi človeško najbolj zrel. Od njega se ne zahtevajo skavtska znanja, pač pa človeška zrelost in odprtost. Kadar kaj ne razumeš, vprašaj. V naši navadi je, da sodimo, vrednotimo, ne pa sprašujemo.
7. Skavtstvo ni igra za otroke, ni turistična agencija ali karkoli, ampak je vzgoja. Vzgoja ni v tem, da prinašamo že izgotovljene odgovore. Vzgoja izhaja iz prepričanja, da še nismo na cilju. Nihče še ni »vzgojen«, niti voditelji niti duhovnik, vsi imamo pred seboj še pot. Vzgoja je pomoč, da pride iz človeka najboljše, kar je sposoben.
8. Izhodišče skavtske vzgoje je v zaupanju v tisto, kar je dobrega v človeku. Pozorni smo na tistih 5 % dobrega, ker je v vsakem človeku in tudi v vsaki skupnosti vsaj 5 % dobrega. Vzgoja je v zviševanju tega odstotka, ker se potem tisto, kar ni prav in je narobe, samo zmanjšuje ter izgublja prostor za obstoj in za rast.
9. Skavtstvo je vertikalno: Omogoča otroku, da živi s starejšim bratom. Vsa vzgoja si prizadeva, da bi otroke združevali z vrstniki. Odnos s starejšim bratom te spodbuja k rasti. Duhovnik je običajno najstarejši brat, ki pa tudi sam še vedno ob nekom raste (idealno je, da je ta Nekdo Kristus).
10. Duh služenja. Volčič se vpraša: Tukaj sem – kaj je treba? Duhovnik naj bi pokazal enako Samuelovo razpoložljivost.
11. Navzočnost: duhovni asistent pomaga prepoznavati slabo. Je priča, da je prijateljstvo resna zadeva (vi ste moji prijatelji in ne nasprotniki). Duhovni asistent je med vsemi najbolj srečen in optimističen (to izhaja iz samega zakramenta služenja, saj ostali voditelji niso zakramentalno posvečeni za služenje).
12. Liturgija: jezik je simboličen, preprost. Liturgija je beseda in dejanje. Bogoslužje v naravi povezuje okolje, ljudi in Boga. Pesem, veter, ptice, zvezde, dež, hrana, avtocesta, izložbeno okno ... vse se lahko poveže v molitev. Molitev je poslušanje, kar prevečkrat pozabimo. Liturgija je vključena v dan in ni nekaj iztrganega. Mora biti vnaprej pripravljena in sposobna povezati nepredvidene izkušnje.
13. Kateheza: ni vedno skrb duhovnika. Včasih je formalna, važnejša pa je tista, ki se dogaja skozi dan kot vrsta malih vložkov v besedah in gestah. Kateheza mora imeti namen (lahko rečemo spoznavne in dejavnostne cilje) in mora biti pripravljena. O katehezi običajno govorimo, ko je dejavnost povezana tudi z besedo iz Svetega pisma. Sveto pismo je skavtom vsaj tako pomembna knjiga, kot knjiga narave. Skozi vzgojo naj bi se sistematično zblížali s to Knjigo.

14. Kateheza: razvozlava, ponotrani, hodi skupaj, išče resnico, ki naju oba presega, poseblja, razkriva pomen izkušnje, spodbuja za odločitev.
15. Skavti so kritični kristjani. Cerkev imam rad, čeprav sem tudi kritičen. Hočem razumeti, zakaj je ena stvar greh. Predvsem voditeljem nezmotljivost Cerkve in duhovnikov ni več aksiom. Pa imajo Cerkev vseeno radi.
16. V osebnem duhovnem vodstvu bodi spoštljiv. Duhovno vodstvo se ne sili. Zgodilo se bo takrat, ko boš na poti v gore razdelil zadnjo kapljico vode. Ko boste skupaj jedli kosmiče z vodo, ker ste se zaračunali in je zmanjkalo vse druge hrane. Duhovno vodstvo pomeni hoditi skupaj.
17. Ko prideš na župnijo, skavte, če so tam, dobiš. To niso tvoji prijatelji, ampak je danost. Prijatelje si izbiraš, bratje in sestre so ti dani. Sprejmi skavte kot eno od skupin in bodi povezovalac med vsemi skupinami. Delo s skavti je zate poslanstvo, ne prostovoljna počitniška dejavnost.
18. Nihče ne pride pameten na svet. Nauči se skavtskih kratic in izrazov. Ne boj se, skavtstvo ni težko. Če pa imaš kljub vsemu nepremagljive predsodke do skavtov, raje prosi škofa oz. predstojnika za zamenjavo župnije.
19. Odnosi v stegu so demokratični. Demokracije se vsi učimo. Pomeni sprejemati odgovornosti in se postaviti v mrežo. K demokraciji spada glasovanje in to, da si lahko preglasovan, čeprav imaš prav.
20. Odnosi so apostolski: glejte jih, kako se ljubijo med seboj, čeprav so si popolnoma različni. Steg, predvsem SKVO (skupnost voditeljev v stegu), je Cerkev v malem.

ŠE NEKAJ MISLI O SKAVTSTVU IN CERKVI

- Skavtstvo je pastorala. Osnovno pastoralno vprašanje se glasi: Kako dati tistemu, ki nekaj potrebuje, tisto kar potrebuje?
- Gre za katoliško združenje: ne za združenje proti nekatolikom, ampak združenje za ves svet.
- Gre za mejno združenje: na robu pomeni biti v komunikaciji čez rob. Zavestno sprejemamo identiteto misijonarjev, zato smo odprti za vse, vendar natančni v izbiri voditeljev in vrednotah.
- Gre za neodvisno združenje: od države, strank, Cerkve. V organizacijskem in materialnem smislu.
- Gre za Eklezialno združenje: skavti so Cerkev – so božje ljudstvo in se v svojih programih vrednotah in katehezi navezujejo na Cerkevne načrte, jih preverjajo in z izkušnjo poglobljajo.
- Kleriki smo obljubili služenje svetemu božjemu ljudstvu.
- Kleriki radi delamo vrtilčke in ne zaorjemo na široko. Ali ima Cerkev horizont – vizijo? Če tega nima, ohranja staro in ne more prinašati novosti. Cerkev mora biti zakrament, vidno znamenje nevidnega Boga v svetu. Kdor vidi Cerkev, kaj vidi? Cerkev je zakrament, ker je v dialogu s svetom. V dialogu je treba veliko časa poslušati. Jezus je dal svetu sebe in Cerkev.
- Ali bo treba znova definirati Cerkev zaradi skavtov in skupaj z njimi? Cerkev, ki bo poslušala drugega in poslušala Boga, ki ne bo predvajala iz paketa poznanih resnic.
- Duhovnik je posvečen za Cerkev. Njegova karizma je za sveto božje ljudstvo, ni njegova last. Božje ljudstvo potrebuje karizmo mašništva, tudi skavti. Božje ljudstvo in ne škof, preverja karizmo. Skavtstvo je dobra šola za sodelovanje z laiki, kajti v skavtstvu imajo laiki zadnjo besedo.
- Vse diktature v zgodovini zatirajo skavtstvo, ker vzgaja k svobodi in je oseba središnega pomena.
- Po Zakoniku cerkvenega prava so Skavti Združenje laikov, ki jim Cerkev zagotavlja duhovne asistente.